Planificarea Durabilă a Agregatelor în Europa de Sud Est (SNAP-SEE): privire asupra proiectului

August 2014

Planificarea durabilă a agregatelor în Europa de Sud-Est: privire asupra proiectului

Informații editoriale

Editare:	Snježana Miletić
Copertă:	Stelios Mavrigiannakis, Snježana Miletić
Tipar:	Institutul Geologic al României
Anul apariției	2014
Traducere	Institutul Geologic al României

2014

<http://www.snapsee.eu>
<http://www.geo-zs.si>

Autorii publicației

Žibret, Gorazd, Dr., Serviciul Geologic al Sloveniei (GeoZS), Slovenia
Miletić, Snježana, Serviciul Geologic al Sloveniei (GeoZS), Slovenia

Cu contribuția responsabililor de Pachete de Lucru care au oferit scurte texte în legătură cu pachetele de lucru specifice și a altor parteneri.

Raportul a fost pregătit în cadrul Pachetului de Lucru 2 al Proiectului SNAP-SEE “Planificarea Durabilă a Agregatelor în Europa de Sud-Est” (SEE/D/0167/2.4/X), Contribuție pentru Activitatea 2.2

Identificare digitală (DOI)

doi:10.5474/snapsee-WP2-RO

Citare

Această publicație se citează în bibliografie cu utilizarea numărului DOI, după cum urmează:

Žibret G & Miletić S (2014) The Sustainable Aggregates Planning in South East Europe project in glance. Geological Survey of Slovenia, 32 pp., doi:10.5474/snapsee-WP2-EN

Precizare

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorilor, iar Autoritatea de Management a Programului de Cooperare Transnațională South East Europe nu poate fi făcută responsabilă pentru orice utilizare posibilă a informațiilor conținute mai jos. ©SNAP-SEE project 2014

Recenzenți

Nume	Afiliere
Shields, Deborah J., Dr.	Universitatea de Stat din Colorado, Statele Unite ale Americii
O'Brien, Jim	Ex-Președinte al Asociației Europene a Agregatelor, Irlanda
Tiess, Günter, Dr.	Universitatea din Leoben, Austria

Mulțumiri

Partenerii proiectului SNAP-SEE aduc mulțumiri Comisiei Europene pentru finanțarea acestui proiect care a permis o cooperare fructuoasă între parteneri, împărțând probleme similare și o viziune comună, și a condus la alcătuirea acestei publicații.

Autorii ar dori să mulțumească tuturor partenerilor pentru contribuțiile în dezvoltarea materialului prezentat în acest manual.

Cuprins

1.	Despre proiectul SNAP-SEE.....	1
1.1	Introducere.....	2
1.2	Deziderate	3
1.3	Obiective și efecte previzibile.....	3
1.4	Parteneriat, mitinguri și management	4
2.	Activități de diseminare și comunicare	7
2.1	Platforma comună de comunicare	8
2.2	Publicații și manifestări promoționale	8
2.3	Activități generale de promovare publică	9
3.	Dezvoltarea competențelor și consultări cu părțile interesate	11
3.1	Scopul dezvoltării competențelor și a consultării	12
3.2	Activități și rezultate.....	13
3.3	Manual privind consultarea părților interesate de aplicarea celor mai bune practici pentru planificarea durabilă a agregatelor.....	14
4.	Date și metodologii pentru planificarea agregatelor	17
4.1	Date și metodologii pentru agregate primare și secundare.....	18
4.2	Metode de analiza a datelor	20
4.3	Prezentarea manualului	20
5.	Planificarea națională / regională.....	23
5.1	Planificarea agregatelor	24
5.2	Indreptar de țară asupra schemei de planificare	21
5.3	Viziunea SEE comună.....	26
6.	Schema planificării agregatelor	29
7.	Setul de instrumente de planificare a agregatelor.....	28
8.	Rezumat SNAP-SEE	30
9.	Bibliografie	32

1. Despre proiectul SNAP-SEE

Proiectul Planificarea durabilă a agregatelor în Europa de Sud-Est (SNAP-SEE) a fost implementat în cadrul celei de a 4-a runde a Programului South East Europe (SEE), în perioada Octombrie 2012 - Noiembrie 2014, și a reunit 27 parteneri din 13 țări SEE și Turcia.

Asigurarea aprovizionării durabile cu agregate este o importantă provocare datorită însemnătății lor economice și a potențialelor impacte de mediu și sociale asociate cu producția lor. Planificarea pe termen mediu și lung a aprovizionării cu agregate, care implică numeroase părți interesate, ar trebui să fie o preocupare esențială a fiecărei țări sau regiuni. Datorită diferențelor regionale în Europa de Sud-Est, există abordări diferite ale politicilor în ceea ce privește agregatele, planificarea și managementul resurselor, care împiedică utilizarea eficientă a resurselor și pot reduce dezvoltarea economică a unei regiuni. Planificarea cu succes a managementului resurselor de agregate și a aprovizionării cu agregate primare și secundare presupune o gamă largă de informații-suport astfel încât, rezultatul să satisfacă toate părțile interesate.

1.1 Introducere

Agregatele sunt un component esențial al construcțiilor în societatea modernă. O aprovizionare durabilă cu agregate este fundamentală pentru creșterea economică, iar consumul de agregate poate fi un indicator al prosperității economice. Europa are nevoie în prezent de circa 3 mld tone de agregate pe an (6 t/capita) și poate ajunge la 3.5-4 mld tone înainte de 2030, în principal datorită creșterii economice în partea Centrală și de Sud-Est (MUL, 2010). Cererea în creștere trebuie rezolvată prin conceptele planificării aprovizionării cu agregate.

La nivelul UE, aproximativ 90% din agregate provin din depozite naturale, fiind reprezentate prin roci sparte, nisip și pietriș. Cele 10% rămase provin din surse secundare, fiind materiale reciclate, agregate marine și manufacturate. Deși aprovizionarea cu agregate din surse secundare va crește în viitor, majoritatea cererii va fi încă acoperită de extracția din surse primare. Deoarece agregatele sunt voluminoase și grele, iar transportul lor necesită multă energie și are impacte negative nedorite, sursele lor trebuie să fie apropiate de centrele de consum (MUL, 2010).

Creșterea consumului de agregate este legată de creșterea PIB. Deoarece se anticipează că PIB va crește în țările Europei de Sud-Est este de asemenea de așteptat că această regiune se va confrunta cu o creștere a cererii de agregate. Asigurarea unei aprovizionări durabile cu agregate este un deziderat important, deoarece trebuie realizat un compromis între posibilele impacte negative de mediu și sociale legate de extracție, scopurile și politicile protecției mediului și apropierea de centrele de consum.

Proiectul **Planificarea durabilă a agregatelor în Europa de Sud-Est (SNAP-SEE)**, demarat în Octombrie 2012 în cadrul Programului de Cooperare Transnațională Europa de Sud-Est, este orientat spre dezvoltarea și diseminarea instrumentelor pentru managementul și planificarea agregatelor în SEE. El pornește de la rezultatele proiectului « Managementul durabil al resurselor de agregate » (SARMa), finalizat în decembrie 2011.

SNAP-SEE este un proiect cu 27 parteneri din 14 țări SEE, sub conducerea Universității din Leoben (Montanuniversität Leoben), Austria. Componenta parteneriatului proiectului SNAP-SEE reflectă diversitatea instituțiilor implicate în procesul de planificare a agregatelor primare și secundare, incluzând universități, servicii geologice, autorități miniere, autorități de planificare la nivel local, regional și național, agenți de protecție a mediului, reprezentanți din industrie, societatea civilă, etc.

1.2 Deziderate

Ipoteza de lucru a proiectului a fost aceea că țările din SEE au una sau mai multe din următoarele deficiențe legate de practicile planificării aprovizionării cu agregate:

- Lipsa unei planificări naționale/regionale coordonate a aprovizionării cu agregate ținând seama de interacțiunile trans-sectoriale și asigurarea că documentele sunt logice;
- Lipsa unei planificări integrate pentru agregatele primare și secundare, prin care se asigură eficiența utilizării resurselor;
- Lipsa capacității și competenței în a aborda cele două probleme anterioare;
- Nivelul foarte scăzut de implicare a părților interesate în procesul de planificare a agregatelor, ceea ce nu asigură că planificarea răspunde cerințelor și necesităților tuturor grupurilor țintă.

Pentru rezolvarea problemelor urmărite și dezvoltarea unor instrumente practice care pot avea un impact pozitiv asupra procesului de planificare a agregatelor în SEE, a fost analizată și definită situația din țările SEE. Aceasta include evaluarea:

- Diferențelor dintre politicile minerale;
- Documentelor legale care se referă la politici și planuri privind agregatele;
- Nivelului de înțelegere de către cei interesați a conceptelor de management durabil a resurselor de agregate (SARM) și aprovizionare durabilă din surse mixte (SSM);
- Nivelului de coordonare dintre autoritățile relevante în planificarea aprovizionării cu agregate din surse primare și secundare.

1.3 Obiective și efecte previzibile

Obiectivele proiectului SNAP-SEE au fost stabilite pentru a perfecționa procesul de planificare a agregatelor, pentru al face mai aplicat față de problemele de mediu, sociale și economice. Obiectivul principal este de a dezvolta un **set de instrumente pentru planificarea agregatelor în sprijinul planificării naționale/regionale a agregatelor primare și secundare în țările SEE**, compus din:

- Viziunea SNAP-SEE asupra planificării agregatelor;
- Manualul pentru dezvoltarea competențelor și consultarea părților interesate;
- Manualul privind datele și metodologiile de analiză;
- Schema planificării agregatelor.

Alte obiective care se referă la unele lipsuri și necesită o abordare practică sunt:

- ✚ Angajarea părților interesate în dezvoltarea competențelor;
- ✚ Conducerea consultărilor naționale/regionale;
- ✚ Inițierea și stabilirea procesului de consultare a părților interesate și după încheierea proiectului SNAP-SEE și, în final;
- ✚ Pregătirea materialelor-suport necesare pentru dezvoltarea competențelor și angrenarea părților interesate, pe baza experienței acumulate.

Strânsa cooperare între instituții poate aduce împreună cele mai recente cunoștințe și o largă experiență pentru coordonarea acțiunilor necesare atingerii scopurilor proiectului în cel mai util mod. Grupurile țintă ale SNAP-SEE sunt autoritățile publice naționale, regionale sau locale care au în jurisdicția lor planificarea agregatelor, adică ministere, agenții regionale sau guvernamentale, cât și municipalități. Prin integrarea rezultatelor proiectului SNAP-SEE în procedura lor de lucru, vor beneficia nu numai autoritățile de adaptarea procesului decizional la cele mai bune practici, dar și toate părțile interesate în domeniul agregatelor. Industria poate profita având un proces de acordare a licențelor mai logic și mai ușor, precum și un mediu de afaceri mai stabil. Populația locală va beneficia de reducerea impactelor negative de mediu și sociale, de materiale de construcție mai ieftine și de o creștere economică mai mare. Mediul va beneficia, de asemenea, de o planificare “curată” a aprovizionării cu agregate care stimulează biodiversitatea, carierele active sau abandonate putând reprezenta habitate unice pentru specii periclitate. Dovada pentru aceasta este faptul că multe balastiere sau cariere abandonate sunt, în prezent, protejate ca zone NATURA 2000.

1.4 Parteneriat, mitinguri și management

În proiectul SNAP-SEE au participat 27 parteneri din 14 țări. Între aceștia sunt 4 universități, 3 institute din domeniul geo-științelor, 4 servicii geologice, 7 autorități naționale (ministere sau entități guvernamentale similare) pentru minerit sau mediu, 4 autorități miniere regionale, 2 agenții de protecția mediului, 2 asociații de companii miniere și 1 organizație neguvernamentală. Distribuția geografică a partenerilor este prezentată în Figura 1.

- Montanuniversität Leoben • Technical University of Crete • National Center for Sustainable Development • Geological and Geophysical Institute of Hungary • Emilia-Romagna Region - Environment, Soil and Coast Defence Department • Autonomous province of Trento - Environmental Protection Provincial Agency • National Institute for Research-Development in domain of Geology, Geophysics, Geochemistry and Remote sensing • Ministry of Environment of the Slovak Republic • Geological Survey of Slovenia • Geological Survey of Albania • Ministry of Economic Affairs of Herzegbosnian Canton • Croatian Geological Survey • Geological Survey of Montenegro • University of Belgrade, Faculty of Mining and Geology • Regional Government of Styria - Department 14 - Water Management, Resources and Sustainability • Bulgarian Association of Aggregates Producers • Hungarian Mining Association • Croatian Environment Agency • Ministry of Economy of Montenegro • Environmental Protection Agency of Montenegro • Ministry for Economy, Family and Youth • Hungarian Office for Mining and Geology • Parma Province - Territorial Planning Service • Ministry for Agriculture and the Environment • Ecologists Without Borders Association • Istanbul University • Ministry of environment energy & climate change

Figura 1. Distribuția geografică a partenerilor SNAP-SEE.

Proiectul SNAP-SEE conține **6 pachete de lucru**. Două dintre acestea cuprind activități orizontale –Managementul proiectului (WP1) și Diseminare și Comunicare (WP2) – iar patru sunt tematice: Dezvoltarea competențelor și Consultarea părților interesate (WP3), Date și Metodologii de analiză (WP4), Planificare Națională / Regională (WP5)

și Schema planificării agregatelor (WP6). Activitățile și rezultatele fiecărui pachet de lucru sunt descrise în capitolele următoare.

Monitorizarea evoluției lucrărilor s-a făcut prin mitinguri periodice. Deschiderea proiectului (Figura 2) a fost în Octombrie 2012 la Leoben, în organizarea liderului de proiect. Partenerii s-au întâlnit apoi pentru instruire la Budapesta în Februarie 2013, găzduită de Serviciul Geologic Maghiar. Această instruire a fost necesară pentru creșterea competențelor partenerilor în organizarea a două consultări cu părțile interesate din țările/regiunile lor. În Mai 2013, al 2-lea miting al proiectului a avut loc la Budva, organizat de Serviciul Geologic al Montenegro, iar apoi, în același an, în Bratislava, organizat de Ministerul Mediului al Republicii Slovacia. Al 4-lea miting a fost organizat de Serviciul Geologic Croat în Aprilie 2014 la Pula, iar al 5-lea miting a fost organizat de Universitatea Tehnică din Creta la Chania. Evaluarea internă a calității documentelor a fost realizată de Comitetul de management al calității.

Figura 2. Mitingul de deschidere din Leoben, Austria (Octombrie 2012).

Mitingul final, asociat cu organizarea "**Conferinței Internaționale privind Planificarea Durabilă a Agregatelor în Europa de Sud-Est - contribuții în contextul politicilor minerale al UE**", a fost organizat Serviciul Geologic al Sloveniei în cooperare cu liderul de proiect. Evenimentul a avut loc între 22 și 24 Octombrie 2014 în Bled, Slovenia. Intenția acestei conferințe internaționale a fost de a disemina rezultatele proiectului SNAP-SEE în afara Europei de Sud-Est și plasarea lor în contextul apelului "European Innovation Partnership on Raw Materials" pentru perfecționarea cadrului politicilor minerale.

Toate rezultatele proiectului sunt disponibile pe website-ul SNAP-SEE (www.snapsee.eu), împreună cu trei buletine informative SNAP-SEE, două clipuri video promotionale, fotografii și alte materiale produse în proiectul SNAP-SEE.

2. Activități de diseminare și comunicare

Activitățile de comunicare s-au desfășurat pe toată durata proiectului ca o acțiune orizontală, asigurând consorțiului abordarea integrată a acestora, incluzând o identitate vizuală comună a proiectului și răspuns la toate cerințele Programului SEE.

Obiectivul principal al activităților de comunicare îl constituie grupurile țintă zona SEE. Au fost organizate evenimente trans-naționale și experți din alte țări SEE au participat la evenimente naționale, astfel că schimbul de experiență între țări este asigurat. Prin utilizarea internetului și cu ajutorul presei, rezultatele proiectului sunt diseminate.

2.1 Platforma comună de comunicare

Deoarece unul din obiectivele principale ale proiectului constă în a conecta diferitele părți interesate implicate în aprovizionarea cu agregate, este foarte importantă existența unor bune surse de informare și a căilor de comunicare între părți. Un flux stabil, organizat și neîntrerupt de informații între parteneri este vital pentru realizarea la termen a obiectivelor, pentru un flux de lucru continuu și pentru cel mai bun impact al rezultatelor proiectului.

Logo-ul SNAP-SEE (Figura 3), precum și schema culorilor și a setului de caractere au fost selectate la mitingul de deschidere. Participanții au sugerat modificări, iar logo-ul final a fost adoptat prin vot. Aceasta a asigurat că fiecare partener și-a recunoscut propriile idei în platform vizuală comună. Website-ul SNAP-SEE (www.snapsee.eu), inclusiv subsecțiunile pentru prezentări și promovarea proiectului în limbile naționale, a fost deschis în Decembrie 2012, ca și profilele Facebook și LinkedIn ale proiectului. Promovarea SNAP-SEE s-a bazat și pe rețelele profesionale ale tuturor partenerilor. Deoarece parteneriatul a fost destul de extins, aceasta s-a dovedit o bună strategie. Tinta de 1500 vizitatori unici ai paginii SNAP-SEE a fost atinsă la mijlocul perioadei de derulare a proiectului. La finalul proiectului, acest indicator de diseminare a fost dublu față de estimarea inițială. Vizitatorii au fost din toată lumea, iar aceia cu o durată medie a accesării mai mare de câteva secunde au provenit din 61 de țări (date din August 2014).

Figura 3. Logo-ul SNAP-SEE, asumat de toți partenerii la mitingul de deschidere.

2.2 Publicații și manifestări promoționale

La demararea proiectului, au fost pregătite și distribuite tuturor partenerilor postere, prospecte și alte materiale generale de promovare comune SNAP-SEE. Aceasta a asigurat implicarea activă a partenerilor în promovarea proiectului. Prospectele, broșurile și posterele cu informații de bază asupra proiectului au fost de asemenea traduse în limbile naționale ale partenerilor din proiect. Trei Buletine Informativ privind progresul și activitățile proiectului au fost pregătite și diseminate și pot fi găsite în website-ul proiectului. Website-ul proiectului conține de asemenea subsecțiuni naționale cu materiale traduse în limbile tuturor partenerilor.

Partenerii SNAP-SEE s-au străduit să promoveze proiectul printr-o seamă de activități promoționale (Tabelul 1). Proiectul a fost prezentat la numeroase conferințe și seminarii naționale sau internaționale, în articole publicate pe internet sau în presă, prin comunicate de presă, etc.

Tabelu 1. Numărul evenimentelor unde proiectul SNAP-SEE și obiectivele sale au fost prezentate activ (date la 1 August 2014).

ACTIVITATE DE DISEMINARE	No.
Participări la evenimente	32
Evenimente organizate	24
Apariții media	17
Comunicate de presă	7
Alte activități de diseminare	29

2.3 Activități generale de promovare publică

Au fost pregătite un set promoțional comun (mapă, notepad, bloc magnetic, pix, vestă reflectorizantă și pliant) și un material promoțional individual similar de către fiecare partener, distribuite la diferite evenimente celor interesați.

Au fost produse două videoclipuri promoționale. Primul prezintă, pentru public, proiectul SNAP-SEE și importanța planificării durabile a agregatelor, în timp ce al doilea prezintă activitățile din proiect prin interviuri cu parteneri din proiect. Clipurile pot fi accesate pe portalul YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UCQ6dX5-ixPLMvepsfP2rTjg>).

Activitatea promoțională majoră este organizată ca o conferință internațională în Octombrie 2014 la Bled, Slovenia.

Pe curând, în Bled
www.bled.si/en/

www.snapsee.eu

3. Dezvoltarea competențelor și consultări cu părțile interesate

Scopul dezvoltării competențelor și a angrenării părților interesate în planificarea agregatelor este de a crea o bază comună de înțelegere între parteneri precum și între grupurile țintă asupra Managementului Durabil al Resurselor de Agregate (SARM) și Aprovizionării Durabile din Surse Mixte (SSM). Consultările naționale cu grupurile țintă s-au desfășurat în intenția de a cuprinde opiniile părților interesate în realizarea Viziunii SEE și a Schemei de Planificare a Agregatelor.

A fost conceput un Manual pentru Dezvoltarea Competențelor și Consultarea Părților Interesate în Planificarea Agregatelor, ca parte a Instrumentelor de Planificare a Agregatelor în SEE. El se bazează pe experiența dobândită prin organizarea a două runde de consultări naționale cu părțile interesate de către partenerii din toate țările participante. Acest manual va fi utilizat ca material de referință pentru țările partenere și alte țări SEE.

3.1 Scopul dezvoltării competențelor și a consultării părților interesate în planificarea agregatelor

Atunci când se iau decizii importante cu efecte diferite asupra publicului, este importantă implicarea părților interesate în procesul decizional. Procesul de planificare este de obicei realizat astfel încât decizia este luată de un mic număr de experți și ulterior motivată publicului, uneori fiind amendată de părțile interesate. Această procedură are neajunsuri. Chiar dacă procesul se desfășoară transparent, părțile interesate nu acordă, de obicei, atenție participării și sunt rareori familiarizate cu circumstanțele și ideile care fundamentează decizia. Ca urmare, în stadiul de implementare pot exista conflicte.

Proiectul SNAP-SEE a optat pentru o altă abordare, testând ce s-ar întâmpla dacă părțile interesate sunt incluse în procesul de luare a deciziei înainte ca propunerea sau decizia efectivă să fie luată. Avantajul acestei abordări este că fiecare devine informat asupra deciziei și a contextului său, prin participarea activă în acest proces. O astfel de abordare reclamă timp și efort înainte ca decizia să fie luată, dar avantajele apar în stadiul de implementare, care este mult mai lipsit de piedici decât în cazul abordării tradiționale (Figura 4).

Figura 4. Diferența dintre metoda tradițională și implicarea părților interesate (adaptare după Creighton, 2005).

Sarcina pachetului de lucru 3 a fost de creștere a convingerii privind importanța implicării timpurii a părților interesate, de a testa și implementa o astfel de abordare, precum și de creșterea a cunoștințelor și a competențelor lor în legătură cu aspecte variate ale procesului de planificare a agregatelor.

3.2 Activități și rezultate

Înainte de începerea procesului de consultare a părților interesate, s-au desfășurat instruirii pentru asigurarea unei solide baze comune de cunoaștere pentru toate organizațiile participante. Instruirea s-a referit la SARM (Managementul durabil al resurselor de agregate), SSM (Aprovizionarea durabilă din surse mixte), planificarea durabilă a agregatelor și a cuprins, de asemenea, exerciții practice despre planificarea și implementarea adecvate a consultărilor și despre modul de diseminare, după implementarea consultărilor, a rezultatelor obținute. Materialele pentru instruire, în 11 limbi, sunt disponibile pe website-ul SNAP-SEE.

Figura 5. Categoriile de părți interesate participante la consultări.

Între septembrie 2013 și iulie 2014 au fost organizate câte două seminarii de consultare în fiecare dintre țările participante. Elementul comun al acestui proces a fost adoptarea planului mineral în fiecare țară. Totuși, fiecare organizator a decis ce probleme sunt cele mai relevante pentru a fi discutate. În cadrul a 20 seminarii, au participat peste 800 reprezentanți din autorități și agenții naționale, regionale și locale, organizații de cercetare, industrie, comunități locale, ONG-uri și alt public interesat. Figura 5 arată categoriile de organizații implicate în proces. Scurte rapoarte privind experiența fiecărei țări în aceste consultări, ca și principalele rezultate pot fi găsite pe pagina web SNAP-SEE (www.snapsee.eu). În plus, ca rezultat al acestui proces a fost pregătit îndreptarul care definește pașii următori pentru a face planificarea aprovi-

zionări cu agregate mai sigură și durabilă (vezi Capitolul 5.2 pentru descrierea Indreptarului.).

3.3 Manual privind consultarea părților interesate de aplicarea celor mai bune practici pentru planificarea durabilă a agregatelor

Recomandările și experiența rezultate în urma procesului de consultare a părților interesate sunt cuprinse în manualul *“Consultarea părților interesate de aplicarea celor mai bune practici în planificarea durabilă a agregatelor”*. Manualul oferă o privire asupra procesului de consultare cu părțile interesate ca o activitate suport când cele mai bune practici în planificarea agregatelor sunt implementate la nivel național, regional sau local. Sunt arătate beneficiile unei abordări participative și se oferă sfaturi practice privind definirea scopului implicării părților interesate, planificarea și implementarea consultărilor. Structura Manualului este prezentată în Figura 6.

Figura 6. Etape cheie în planificarea implicării părților interesate.

Manualul rezumă beneficiile implicării părților interesate pe baza experienței Partenerilor în proiectul SNAP-SEE:

- ✚ A sporit cooperarea între autorități din diverse sectoare, ex: minerit, mediu, ape, utilizarea terenurilor, transport etc., la diferite niveluri (național, regional, local).
- ✚ Creșterea convingerii privind importanța planificării.

- Identificarea necesității de pregătire sau actualizare a politicii minerale naționale.
- Identificarea obstacolelor sau problemelor planificării (ex: proceduri, operațiuni ilegale, lipsa gradului de conștientizare, etc.).
- Au fost propuse sugestii pentru soluții, acceptabile pentru majoritatea grupurilor implicate.
- Interesele grupurilor țintă sunt variabile, iar opiniile lor diferă sau pot fi contrare. Astfel, este necesară atenție în ceea ce privește cooperarea cu toate grupurile și evitarea escaladării conflictelor.
- Cea mai importantă este motivarea reprezentanților autorităților, fiind esențială informarea lor despre beneficiile și rezultatele așteptate ale consultărilor.
- Industria este foarte motivată să coopereze și trebuie atenție ca să fie în egală măsură reprezentată. Ea este cea mai interesată ca autoritățile să asigure condiții de lucru stabile și corecte operațiunilor.
- Organizațiile și experții din diferite domenii pot oferi păreri importante asupra diferitelor teme.
- Reprezentanți ai sectorului de mediu, ONG-uri și comunități doresc, de asemenea, să fie incluse în dialog de la început astfel încât opiniile lor pot fi luate în considerare și expertiza lor împărtășită. Experiența arată că ei nu sunt *a priori* împotriva operațiunilor miniere, dar ei sunt prea adesea excluși de la discuții până în ultimul stadiu al procesului de planificare.

Manualul este disponibil pe site-ul proiectului, în limbile tuturor țărilor participante și în engleză. Ca parte a Instrumentelor pentru Planificarea Agregatelor, el va fi tipărit și disponibil pe hârtie la organizațiile partenere SNAP-SEE. Sunteți invitați să-l citiți și să utilizați experiența SNAP-SEE în lucrările dumneavoastră.

4. Date și metodologii pentru planificarea agregatelor

Obiectivul acestui pachet de lucru a fost de a identifica datele necesare și metodologiile de analiză adecvate care pot fi utilizate pentru a transforma datele primare în informațiile suport necesare pentru planificarea aprovizionării cu agregate primare și secundare.

A fost creat un Manual privind Datele și Metodologiile de Analiză pentru planificarea agregatelor în țările SEE, disponibil ca material de referință pentru parteneri și publicul interesat. El cuprinde unele principii de bază ale colectării și analizei datelor și oferă o listă comprehensivă a tipului de date care ar trebui colectate și utilizate în procesul de planificare a aprovizionării cu agregate. De asemenea, include o discuție a metodologiilor de analiză a datelor.

4.1 Date și metodologii pentru agregate primare și secundare

În zona SEE există diverse abordări ale politicilor privind agregatele, dar niciuna nu poate fi considerată cea mai bună. Planificarea aprovizionării cu agregate primare este cuprinsă în mai multe documente de planificare, nu există o atribuție clară pentru diferite autorități, prea puține informații sunt utilizate în procesul de planificare și nu există viziuni și planuri pe termen lung. Mai mult, agregatele secundare (deșeuri extractive, deșeuri din construcții și demolări (C&DW), deșeuri industriale, material excavat la lucrări civile) nu sunt luate în considerare la planificarea aprovizionării cu agregate. În unele țări SEE, procesul de planificare nu s-a realizat încă.

Un număr de pași pregătitori sunt necesari înainte de demararea planificării. Datele specifice și procedurile de analiză a acestora sunt cruciale pentru un cadru realist și durabil al politicii de planificare. O planificare durabilă a agregatelor necesită date sigure, activități de management a datelor (validare, analiză și compilare a datelor primare) și utilizarea unor metodologii, cum ar fi analiza ciclului de viață.

Obiectivul acestui pachet de lucru a fost determinarea politicilor, cadrului legal, acțiunilor și informațiilor necesare asigurării disponibilității unor cantități adecvate de agregate primare și secundare economiilor naționale sau regionale, pe termen scurt, mediu și lung. Procesul începe cu identificarea datelor necesare. Sunt oferite sugestii privind tipul de date necesare pentru o planificare de succes a aprovizionării cu agregate, cum se obțin ele și cum se testează temeinicia lor, incluzând liste comprehensive privind:

- ce tip de date sunt considerate importante;
- ce tip de date lipsesc;
- ce tip de date nu sunt în prezent utilizate în planificare (și ar trebui utilizate în viitor);
- liste clare ale agențiilor guvernamentale care colectează, păstrează și oferă date;
- explicații de bază asupra formatului datelor, ca și despre scări și detalii;
- metode de analiză de bază, utilizate pentru convertirea datelor primare în informații suport utile.

În final, au fost redactate recomandări pentru autoritățile de planificare din zona SEE. Manualul pachetului de lucru 4 oferă astfel cadrul și metodologia pentru realizarea de planuri utile de management a resurselor incluzând atât agregate primare cât și secundare. Este importantă abordarea în special a problemelor legate de colectarea datelor prin care se vor identifica cu claritate autoritățile responsabile pentru datele

amănunțite, stocarea, disponibilitatea și procedurile de remediere și apreciere a lor (Hatzilazaridou, 2014).

Pentru identificarea disponibilității datelor în țările/regiunile SEE au fost realizate chestionare prin care partenerii proiectului SNAP-SEE au oferit informații asupra existenței datelor, surselor și utilizarea lor în planificarea durabilă a agregatelor. S-a apreciat că cele mai multe țări SEE dețin date asupra distribuției resurselor de agregate primare și rezervelor concesionate, localizării exploatărilor, calității după domeniile de utilizare și producției. Date estimative privind prognoza cererii și date privind consumul de agregate sunt disponibile numai în câteva țări. Cele mai multe date sunt păstrate în baze de date digitale și pe hărți. În cele mai multe țări SEE, resursele secundare nu sunt luate în considerare în planificarea aprovizionării cu agregate. Concluzia a fost că inventarele resurselor de agregate nu sunt în mod uniform realizate în toate țările SEE.

Informațiile necesare în schema de colectare a datelor pentru agregate ar trebui să includă caracteristici ale agregatelor primare și secundare cum ar fi origine, compoziție, proprietăți mecanice, etc. Mai importante sunt “rezervele concesionate” (rezervele pentru care s-a obținut permisul de exploatare). Resursele neconcesionate iau un anumit timp pentru a deveni exploatabile și, astfel, ele pot fi considerate numai ca potențial disponibile pentru a fi incluse în fluxul de aprovizionare. În plus, căile de a introduce agregatele secundare sau reciclate în fluxul de aprovizionare sunt diferite. Majoritatea țărilor SEE nu au exploatat încă potențialul agregatelor secundare.

Figura 7. Exemplul fluxului de material între regiuni vecine (Agioutantis et al., 2014).

Exceptând caracteristicile tehnice și disponibilitatea spațială a agregatelor, pentru o planificare de succes trebuie luăți în considerare și alți indici cum sunt rata de

creștere a populației, potențialul economic în regiune, etc. Aceste tipuri de date sunt necesare pentru modelarea prognozei cererii, a ciclului de viață, a scenariilor privind fluxul de material și luarea în considerare a aspectelor sociale. Rezultatele analizei ar trebui utilizate în combinație cu resursele disponibile și distribuția lor spațială ca și cu planificarea utilizării terenurilor, pentru a permite autorităților să ia decizii fundamentate privind planificarea durabilă pentru agregate. Aceasta poate duce la o utilizare utilă și eficientă a resurselor minerale și atenuarea impactelor de mediu în regiune și ariile vecine (Blengini et al., 2014). Figura 7 arată un exemplu tipic de flux de materiale între regiuni vecine.

4.2 Metode de analiză a datelor

O contribuție importantă inclusă în acest manual este conceptul de matrice de informații dezvoltat în cadrul Activității 4.2 din proiect. Matricea de informații leagă input-urile și output-urile din fiecare proces care poate fi implicat în producția sau consumul de agregate (ex: construcții, demolări, etc.), cu fluxul de material spre și de la acest proces și cum aceste fluxuri de materiale sunt legate de alte procese paralele în regiune. Ea dezvoltă o strategie de colectare și o rutină pentru organizarea datelor și pentru plasarea informației într-un modul logic (Figura 8). Aceasta va facilita identificarea fluxurilor de agregate între diferite procese. Matricea este astfel concepută încât fiecare proces să conțină informațiile necesare. **Raportul privind Metodologiile de Analiză a Datelor cuprinde, de asemenea, informații asupra analizei fluxului de materiale și prognozei cererii. El este disponibil în engleză pe website-ul proiectului.**

4.3 Prezentarea manualului

Categoriile principale de date care au fost identificate, formatele recomandate ale datelor și posibilele surse de date sunt evidențiate în manualul ***“Date și Metodologii de Analiză în Sprijinul Bunelor Practici pentru Planificarea Durabilă a Agregatelor”***. Manualul reprezintă rezultatul final al acestor activități. El include șase capitole în care sunt prezentate în detaliu semnificația datelor și metodele de analiză pentru planificarea agregatelor.

Datele trebuie stocate în baze de date accesibile și actualizate regulat. Categoriile principale de date sunt hărțile (date spațiale), date în serii de timp (anuale: producție, consum, capacitate, etc.), precum și date ținând de cadrul legal al fiecărei regiuni (Blengini et al., 2013). Sunt prezentate, de asemenea, tabele sau formulare utile pentru colectarea de date, precum și metodologia pentru prognoza cererii, un element esențial al tuturor activităților de planificare. Recomandări generale privind

datele și metodele de analiză a lor, necesare pentru planificarea durabilă a agregate-
lor, și recomandări specifice pentru îmbunătățirea colectării, validării și analizei date-
lor sunt de asemenea incluse în manual.

Zonă de interes	Schema logică	Date		Colectarea datelor	
		Sursa	Informații	Metoda	Frecvența
Extracție	Exploatare Tip 1, Exploatare Tip 1, Exploatare Tip 1	Instituții publice și companii	Carte autorizate Volum extrase (m ³) Tipuri de materiale Produse deșeur (tone) Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional
Recuperare	Recuperare C&D	Instituții publice și companii	Volum recuperate (tone) Tipuri de ECW/recuperate Produse deșeur (tone) Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional
Producție	Prod. Reciclată, Prod. Naturală Tip 1, Prod. Naturală Tip 2	Instituții publice și companii	Volum produse (m ³) Produse deșeur (tone) Tipuri de agregate Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional
Produse finale	Produs final 1, Produs final 2, Produs final 3, Produs final 4	Instituții publice și companii	Volum produse (m ³) Destinație produs final Volum agregate (m ³) Tipuri produs final Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional
Construcții	Construcții, drumuri, Recuperări...	Instituții publice și companii	Volum agregate (m ³) Volum produs final (m ³) Produse deșeur (tone) Destinație deșeur Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional
Demolare	Demolare (selectiv) - Selectare	Instituții publice și companii	Produse deșeur (tone) Destinație deșeur Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional
Eliminare	Depozite deșeururi inerte	Instituții publice și companii	Volum eliminate (tone) Volum deșeur (m ³) Localizare	•Forme împuternicite •Sondaj intern de asociere •Controale	•Anual •Anual •Ocazional

Figura 8.Versiune simplificată a matricei de informații.

Manualul privind Date și Metodologii de Analiză (Figura 9) este unul din cele patru documente cuprinse în Setul de Instrumente pentru Planificarea Agregatelor, principalul rezultat al proiectului SNAP-SEE. Setul are o introducere comună, iar copertile ilustrează interconexiunea diferitelor aspecte ale SNAP-SEE. Ca toate documentele din set, acest Manual este disponibil în fiecare dintre limbile naționale ale proiectului SNAP-SEE.

Figura 9. Manualul WP4.

5. Planificarea națională / regională

Abordarea planificării agregatelor primare și secundare este foarte diferită în fiecare țară parteneră. În scopul armonizării practicilor de planificare a agregatelor și al pregătirii recomandărilor și a viziunii SNAP-SEE comune pentru planificarea durabilă integrată a agregatelor în zona SEE, primele examinate cu atenție trebuie să fie practicile. Acesta este obiectivul pachetului de lucru 5 (WP5). Activitățile au fost:

- 1. Analiza multi-sectorială (MSA) a abordării planificării agregatelor în SEE;*
- 2. Indreptar Național/Regional privind Schema de Planificare a Agregatelor; și*
- 3. Pregătirea Viziunii SNAP-SEE Comune pentru planificarea durabilă integrată a agregatelor.*

Două manuale, “Analiza Multi-sectorială” și “Viziunea SNAP-SEE”, sunt rezultatele directe ale acestui pachet de lucru. Viziunea SNAP-SEE este de asemenea parte a Pachetului de Instrumente de Lucru.

5.1 Planificarea agregatelor

Scopul acestui WP a fost de a analiza abordarea planificării agregatelor primare și secundare în fiecare țară parteneră, ca și pregătirea îndreptarului de planificare în țările partenere și crearea unei Viziuni SNAP-SEE comune pentru planificarea integrată a agregatelor. Activitățile sale au fost:

- ✚ Analiza multi-sectorială a abordării planificării agregatelor (MSA);
- ✚ Îndreptar asupra Schemei de Planificare a Agregatelor; și
- ✚ Pregătirea Viziunii SNAP-SEE Comune pentru planificarea durabilă integrată a agregatelor.

Obiectivul activității 5.1 "Analiza multi-sectorială națională/regională a planificării agregatelor" a fost să determine cum se realizează planificarea în țările partenere, inclusiv stadiul planificării în țările partenere. Analiza multi-sectorială (MSA) a abordării planificării agregatelor a fost pregătită pe baza examinării chestionarelor privind planificarea actuală a agregatelor și a altor politici legate de agregate (dezvoltare durabilă, minerale, planificarea utilizării terenurilor, mediu, managementul deșeurilor și reciclare). Au fost analizate și rolurile autorităților responsabile, procedurile de concesionare și barierele legale ale planificării agregatelor.

Planificarea agregatelor există deja în Austria, Provincia Autonomă Trento (IT) și Slovenia. În alte țări partenere, agregatele primare și secundare sunt tratate separat sau managementul agregatelor nici măcar nu a demarat (Figura 10). Agregatele secundare sunt luate în considerare mai ales prin politica de management a deșeurilor, separat de managementul resurselor. În câteva țări partenere, politica de planificarea a utilizării terenurilor poate fi o bună bază pentru planificarea agregatelor deoarece cuprinde informații importante privind zonele destinate agregatelor sau mineritului și zonele naturale sau culturale protejate.

5.2 Îndreptar de țară asupra schemei de planificare

Obiectivul activității 5.2 "Îndreptar național/regional asupra planificării agregatelor și a schemei" a fost determinarea celui mai bun mod de planificare în țările SEE prin organizarea colectării informațiilor într-o formă care oferă un ghid fundamental pentru procesul național/regional de planificare precum și pentru alcătuirea Schemei de Planificare a Agregatelor. Partenerii au creat un document-ghid reflectând situația în fiecare țară și contribuția părților interesate. De asemenea s-au identificat lacunele în planificare, excelența în planificare, suprapunerile sau contradicțiile între sectoare, necesitățile și preferințele părților interesate ca și aspectele planificării care sunt aplicabile și relevante în multe țări SEE.

Figura 10. Planificarea agregatelor în țările SEE

Conținutul recomandat al unui **document de planificare a agregatelor** este următorul:

- ✚ Hărți de potențial geologic al resurselor minerale (scara de la 1:10.000 la 1:100.000);
- ✚ Baza de date a locațiilor resurselor minerale;
- ✚ Zone în exploatare;
- ✚ Date de producție și rezerve;
- ✚ Condiții de protecție a mediului și restricții;
- ✚ Piața și necesități de dezvoltare;
- ✚ Recomandări pentru reabilitare;
- ✚ Arii delimitate ca cele mai favorabile pentru exploatare (zone cu resurse minerale neafectate în conflict cu alte utilizări a terenului);
- ✚ Opiniile părților interesate (autorități locale, operatori, ONG-uri, oficialități municipale) privind politicile minerale.

5.3 Viziunea SEE comună

Viziunea SEE Comună (activitatea 5.3 intitulată "Viziunea SNAP-SEE comună") s-a bazat pe următoarele date (Figura 11):

- Resultatele MSA;
- Indreptar de planificare a agregatelor;
- Experiența consultărilor cu părțile interesate;
- Analiza SWOT (îndeosebi după British Geological Survey),
- Recomandările SARMA și
- Alte aspecte.

Figura 11. Sursa datelor pentru Viziunea SEE comună.

Viziunea, descrisă în documentul intitulat ***“O viziune a celor mai bune practici în planificarea durabilă a agregatelor”***, cuprinde următoarele subiecte (Figura 12): cadrul legal de reglementare (nivel național, planificarea agregatelor, alte politici asociate, proceduri de concesionare, implicarea părților interesate, planificare locală, autorități, problematici UE), probleme de mediu (poluarea aerului, zgomot, apă, deșeuri de carieră, compensații ecologice), probleme sociale (creșterea informării și gradului de conștientizare), probleme economice (politica SARM transfrontalieră, taxe), obiective profesionale (inventarul, protejarea resurselor minerale), tehnologie

(reciclare, explozii, refacere/restituire, siguranță), generale (transport). Acest manual (Figura 13) este disponibil în engleză și în 12 limbi naționale, ca parte a Setului de Instrumente.

VIZIUNE COMUNĂ

Figura 12. Subiecte abordate de Viziunea SEE comună.

Figura 13. Manualul WP5 - O viziune a celor mai bune practici în planificarea durabilă a agregatelor.

Câteva recomandări importante sunt:

- ✚ Planificarea agregatelor trebuie să fie armonizată și bazată pe politica de planificarea a utilizării terenurilor cu integrarea altor politici (de planificare minerală, de dezvoltare durabilă, de mediu, de management a deșeurilor și de reciclare).
- ✚ Planurile de utilizare a terenurilor trebuie întocmite la nivel național, regional și local. Ele conțin zone destinate extracției și protecției resurselor minerale.
- ✚ Agregatele primare și secundare trebuie gestionate împreună pentru protejarea resurselor de agregate primare și prevenirea acumulării deșeurilor.
- ✚ Pe parcursul conceperii Politicii de Planificarea a Agregatelor, trebuie implicate părțile interesate relevante, printr-o procedură de consultare publică.
- ✚ Planul agregatelor (inclusiv prognoza cererii și opțiunile de aprovizionare) trebuie actualizat la cel puțin 5-10 ani, în funcție de necesitățile comunității sau societății.

6. Schema planificării agregatelor

Acest pachet de lucru este cheia de boltă a SNAP-SEE. Intenția sa este crearea Schemei Transnaționale Comune de Planificare a Agregatelor ca parte a Setului de Instrumente de Planificare a Agregatelor. Intenția acestei scheme este de a oferi un cadru comun de planificare a agregatelor pentru zona SEE, care va stimula coeziunea în regiune și va crește eficiența utilizării resurselor.

Schema de planificare a agregatelor cuprinde principiile unei bune administrații. Ea poate fi utilizată într-o serie de cazuri, fie planificarea integrată a aprovizionării cu agregate primare și secundare, sau când aprovizionarea este reglementată de una sau mai multe legi.

Acest pachet de lucru este cheia de boltă a proiectului SNAP-SEE și a avut ca obiectiv crearea Schemei Comune Transnaționale de Planificare a Agregatelor și a Setului de Instrumente de Planificare a Agregatelor.

Schema Comună Transnațională de Planificare a Agregatelor este un efort spre o planificare comprehensivă a agregatelor. Planificarea durabilă este un proces complex care necesită considerarea impactelor trans-sectoriale și integrarea planurilor pentru agregate primare și secundare. Agenți de planificare diferiți sunt deseori specificați în diferite documente, fiecare dintre aceștia fiind implicați în stadii variate ale ciclului de planificare (dezvoltare preliminară, în discuții cu părțile interesate, sau implementare). Astfel, oportunitățile de creare a unui document de planificare comprehensiv sunt deseori limitate. Totuși, o bună planificare este necesară iar îmbunătățirile procesului și planurilor de planificare trebuie făcute.

Figura 14. Schema de planificare a agregatelor - un exemplu din Regiunea Emilia-Romagna (Severi et al.,2014).

Un cadru comun de planificare pentru regiunea SEE ar crește coeziunea și eficiența resurselor. Un obiectiv al acestei activități, care a demarat prin colectarea schemelor de planificare în țările partenere (Figura 14), este de a facilita trecerea graduală spre o planificare comprehensivă, integrată a agregatelor în SEE prin crearea unei suite de module generice de planificare care cuprind toate aspectele planificării durabile atât pentru agregatele primare cât și secundare și care pot fi utilizate împreună, într-un singur document, sau individual, în diferite documente de planificare.

Schema denumită **“Cum se realizează un plan durabil al agregatelor”** este parte a Setului de Instrumente și este disponibil în engleză limbile partenerilor.

7. Setul de instrumente de planificare a agregatelor

Partenerii proiectului SNAP-SEE au realizat un Set de Instrumente pentru Planificarea Agregatelor în sprijinul planificării naționale/regionale a agregatelor primare și secundare în țările SEE, care include:

- *Viziunea SNAP-SEE pentru Planificarea Agregatelor;*
- *Manual privind Dezvoltarea Competențelor și Consul-tarea Părților Interesate;*
- *Manual privind Datele și Metodologiile de Analiză;*
- *Schema Planificării Agregatelor.*

Setul de Instrumente SNAP-SEE de Planificare a Agregatelor este principalul rezultat al acestui proiect și sintetizează eforturile făcute și realizările proiectului în cei doi ani de implementare.

Setul de Instrumente pentru Planificarea Agregatelor este compus din **patru manuale** și se referă la temele dezvoltate prin parteneriatul SNAP-SEE. Ele sunt intitulate:

- “Viziunea SNAP-SEE pentru Planificarea Agregatelor”;
- “Schema de Planificare a Agregatelor”;
- “Manual privind Dezvoltarea Competențelor și Consultarea cu Părțile Interesate”;
- “Manual privind Datele și Metodologiile de Analiză”.

Toate documentele sunt inter-conectate, susținute reciproc și includ:

- ***“Viziunea asupra celor mai bune practici în planificarea durabilă a agregatelor”*** care prezintă un punct de vedere pentru o tranziție spre o planificare durabilă integrată și comprehensivă în SEE. Ea include discuții asupra problemelor de rezolvat și a pașilor succesivi de făcut spre o planificare durabilă, precum și o trecere în revistă a componentelor pe care un plan durabil trebuie să le conțină.
- Documentul ***“Cum se realizează un plan durabil al agregatelor”*** reprezintă sinteza eforturilor de cercetare și colaborare axate pe “Schema trans-națională comună de planificare a agregatelor”.
- Documentul ***“Consultarea în sprijinul celor mai bune practici pentru planificarea durabilă a agregatelor”*** oferă un ghid al planificării și conducerii consultărilor cu părțile interesate astfel încât industria, organizațiile guvernamentale și non-guvernamentale și societatea civilă să poată participa și oferi sugestii în procesul de planificare. Materiale pentru dezvoltarea competențelor, pregătite de partenerii SNAP-SEE, sunt disponibile sub formă de prezentări de diapozitive.
- Documentul ***“Date și metodologii de analiză în sprijinul celor mai bune practici pentru planificarea durabilă a agregatelor”*** discută variatele tipuri de date care furnizează informații esențiale pentru procesul de planificare. Definirea datelor, semnificația, disponibilitatea, structura și necesitățile sunt avute în vedere. Sunt prezentate metodele de validare și analiză a datelor, inclusiv abordările privind prognoza cererii.

Setul de Instrumente este disponibil în limba engleză, ca și în toate limbile naționale ale partenerilor implicați în proiectul SNAP-SEE. Alături de versiunile tipărite, o versiune electronică poate fi găsită pe website-ul SNAP-SEE: www.snapsee.eu.

8. Rezumat SNAP-SEE...

La demararea proiectului, regiunea SEE se confrunta cu o lipsă a datelor de sprijin pentru planificarea agregatelor, cu aptitudini și competențe insuficiente, ca și cu un nivel neadecvat al participării părților interesate, pentru a se putea alcătui planuri esențiale privind agregatele. Proiectul SNAP-SEE a demonstrat cu succes că obiectivele vizionare stabilite la începutul proiectului au fost atinse.

Rezultatele directe și foarte pozitive ale proiectului SNAP-SEE sunt:

- Zona SEE deține un îndrumar al planificării aprovizionării cu agregate primare și secundare. El se fundamentează pe stadiul actual al conceptelor de planificare în zona SEE utilizând cele mai bune practici identificate.
- Principalele părți interesate din zona SEE sunt acum pregătite și cunosc conceptele de bază ale planificării durabile a agregatelor și ale aprovizionării durabile din surse mixte.
- Procesele de consultare a părților interesate au fost inițiate în două runde de întâlniri în țările partenere în proiect.
- Angrenarea părților interesate a adus experiență și cunoștințe valoroase despre cum acestea se implică pe deplin în procesul de consultare. Astfel de cunoștințe trebuie aplicate pentru a asigura succesul planurilor pentru agregate.
- Planurile pentru agregate pot repede stimula creșterea unei adevărate industrii durabile pentru agregate în regiunea SEE care, nu numai că va asigura aprovizionarea cu materiale de construcție esențiale, dar va impulsiona și creșterea economică și a locurilor de muncă în regiune până în 2020 și după.
- Prin stabilirea de noi rețele locale în 14 țări în cursul implementării consultărilor cu părțile interesate, susținută de puternica rețea internațională a partenerilor SNAP-SEE, a fost creiată o nouă rețea, care poate deschide un întreg nou potențial pentru a stabili noi sinergii în planificare, eficiența resurselor, aprovizionarea durabilă cu materii prime și altele.
- O astfel de rețea este potențial capabilă să răspundă dezideratelor globale, în afara zonei SEE. Partenerii din proiect speră că o astfel de rețea va fi susținută prin abordarea viitoarelor provocări sociale și se va concentra asupra necesităților viitoare pentru a asigura cetățenilor o viață mai bună, mai sănătoasă și mai îmbelșugată.

9. Bibliografie

- Agioutantis Z. et al. (2014). Data and Analysis Methodologies for Aggregates Planning: In support of best practices in Sustainable Aggregates Planning, SNAP-SEE Project, <http://www.snapsee.eu>. doi: 10.5474/snapsee-WP4-EN
- BMFWF (2014). The Austrian Mineral Resources Plan. Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft.
<http://www.en.bmfwf.gv.at/Energy/Seiten/TheAustrianMineralResourcesPlan.aspx>
- Blengini, G.A., Bobba, S., Shields, D.J., Moltrér, A. & Valbusa, M. (2014). Report on Data Analysis Methodologies, SNAP-SEE project.
- Blengini, G.A., Moltrér, A., Valbusa, M., Komnitsas, K., Agioutantis, Z. & Garbarino, E. (2013). Data and methodologies for a resource-efficient planning of primary and secondary aggregates in South East Europe (SEE) countries, Proceedings, 6th International Conference on Sustainable Development Indicators in the Minerals Industry (SDIMI 2013), 30 June - 3 July 2013, Milos, Greece, pp. 282-288.
- Chreighton, J. L. (2005). The Public Participation Handbook: Making Better Decisions Through Citizen Involvement. John Wiley & Sons, Inc.
- Dolinar U., Softič M. & Z. Kozinc (2014). Handbook on Consulting Stakeholders when Applying Best Practices in Sustainable Aggregates Planning, SNAP-SEE, 2014. doi:10.5474/snapsee-WP3-EN
- Hatzilazaridou, K. (2014). Data Dictionary, SNAP-SEE, <http://www.snapsee.eu>.
- Horváth, Z., Miko, S., Sári, K. & Dedić, Ž. (2014). A Vision of Best Practices for Aggregates Planning in South East Europe, SNAP-SEE Project, www.snapsee.eu. doi: 10.5474/snapsee-WP5-EN
- MUL (2010). Planning Policies and Permitting Procedures to Ensure the Sustainable Supply of Aggregates in Europe, Final Report, Commissioned by UEPG, Department of Mineral Resources and Petroleum Engineering, University of Leoben (MUL), Austria, June.
- Severi et al. (2014). How to Build a Sustainable Aggregates Plan, SNAP-SEE project, <http://www.snapsee.eu>. doi:10.5474/snapsee-WP6-EN.
- SNAP-SEE Project website: www.snapsee.eu and the materials contained therein.

**Planificarea Durabilă a Agregatelor în Europa de Sud-Est
(SNAP-SEE)**

<http://www.snapsee.eu>